

MODERN PROBLEMS OF SCIENCE, EDUCATION AND SOCIETY

Proceedings of XI International Scientific and Practical Conference

Kyiv, Ukraine

8-10 January 2024

Kyiv, Ukraine

2024

UDC 001.1

The 11th International scientific and practical conference “Modern problems of science, education and society” (January 8-10, 2024) SPC “Sci-conf.com.ua”, Kyiv, Ukraine. 2024. 2220 p.

ISBN 978-966-8219-87-0

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phanistic composition of Ukraine // Modern problems of science, education and society. Proceedings of the 11th International scientific and practical conference. SPC “Sci-conf.com.ua”. Kyiv, Ukraine. 2024. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/xi-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-modern-problems-of-science-education-and-society-8-10-01-2024-kiyiv-ukrayina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: kyiv@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2024 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2024 Authors of the articles

37. **Мирка А. Є., Біловол А. М., Пустова Н. О.** 184
ОРГАНІЧНА СІРКА (МЕТИЛСУЛЬФОНІЛМЕТАН) В БОРОТЬБІ ІЗ
СТАРІННЯМ ШКІРИ
38. **Ніязметов Т. С., Семеник В. М.** 188
ЗМІНИ ПЛОЩІ МІКРОЦИРКУЛЯТОРНОГО РУСЛА У КІРКОВІЙ
РЕЧОВИНІ НАДНИРНИКІВ ЗА УМОВ ВПЛИВУ ОТРУТИ ГАДЮК
ВИДУ VIPERA BERUS BERUS
39. **Панасовський М. Л., Максименко О. В., Літвін В. І., Цикало Б. М.** 192
ПСИХОСОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ УРОЛОГІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ:
ВПЛИВ НА ЯКІСТЬ ЖИТТЯ ТА ПСИХІЧНЕ ЗДОРОВ'Я
ПАЦІЄНТІВ
40. **Пашкова А. Є., Нечитайло С. С., Ащеулов О. М.** 198
СОН ДИТИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ
41. **Петрова К. С., Журавель Я. В.** 201
ЕТИЧНІ АСПЕКТИ РЕКЛАМИ ЛІКІВ І МЕДИЧНИХ МЕТОДІВ
ЛІКУВАННЯ В СОЦІАЛЬНИХ МЕРЕЖАХ І ЇХ ВЛИВ НА СТАН
ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ
42. **Полякова А. О., Козирев С. Д., Данько Ю. С., Ячменьова Е. С.,** 208
Романов О. В., Давиденко П. Д., Морока Р. К., Чепурна В. Д.,
Карташева Д. М., Лібман С. Д., Крохмаль Г. Д., Шаповал Д. В.
АНДРЕАС ВЕЗАЛІЙ: ДЕКОДУВАННЯ АНАТОМІЇ ТА ФАБРИКА
ЖИВОПИСУ ВНУТРІШНЬОГО СВІТУ
43. **Приймак С. Г., Коваль В. О.** 213
МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ РАКУ ШИЙКИ МАТКИ
44. **Приймак С. Г., Черпак Т. Р.** 217
МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ БЕЗПЛІДДЯ У ЖІНОК З СИНДРОМОМ
ПОЛІКІСТОЗНИХ ЯЄЧНИКІВ
45. **Саченко Д. В., Журавель Я. В.** 221
ВПЛИВ ХАРЧУВАННЯ НА РОЗУМОВІ ЗДІБНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ
ВИЩОЇ ОСВІТИ
46. **Сердюк К. А., Волошина Т. А., Біловол А. М., Пустова Н. О.** 224
ОБІЗНАНІСТЬ СТУДЕНТІВ ВИЩИХ МЕДИЧНИХ НАВЧАЛЬНИХ
ЗАКЛАДІВ ЩОДО ІНФЕКЦІЙ, ЯКІ ПЕРЕДАЮТЬСЯ СТАТЕВИМ
ШЛЯХОМ
47. **Сотнік Є. М., Біловол А. М., Пустова Н. О.** 228
СУЧАСНІ МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ АКНЕ
48. **Стражнікова М. М.** 232
ПРОЕКТНА ДІЯЛЬНІСТЬ ПРИ ВИВЧЕННІ МЕДИЧНОЇ БІОЛОГІЇ
49. **Стрижак Н. В., Глухова О. І., Новак Є. С.** 237
КЛІНІКО-ЕПІДЕМІОЛОГІЧНА ХАРАКТЕРИСТИКА
ПАПЛОМАВІРУСНОЇ ІНФЕКЦІЇ В КІРОВОГРАДСЬКІЙ ОБЛАСТІ
50. **Федорова Е. В., Кича І. І., Клименко О. В.** 240
ФАКТОРИ РИЗИКУ ТЯЖКОГО ПЕРЕБІГУ COVID-19 У ХВОРИХ
НА МУКОВІСЦИДОЗ

СОН ДИТИНИ В УМОВАХ ВІЙНИ: ПСИХОЛОГІЧНІ ВИКЛИКИ

Пашкова Анастасія Євгенівна

Нечитайло Софія Сергіївна

здобувачки вищої освіти І медичного факультету
Харківський національний медичний університет,

м. Харків, Україна

Науковий керівник:

Ащеулов Олександр Михайлович

к.мед.н., доцент кафедри пропедевтики педіатрії
Харківський національний медичний університет,

м. Харків, Україна

Вступ: Сон – це унікальний стан, в якому людина занурюється кожної ночі, перебуваючи у своєрідному світі відпочинку та відновлення. Для дорослих цей процес важливий, але для дітей він є не лише ключовим елементом фізіологічного розвитку, але й невід'ємною частиною психосоціального формування. Особливо актуальним стає розгляд цього явища в контексті війни, коли діти, найбільш беззахисні та вразливі члени суспільства, стикаються з екстремальними умовами, які впливають на їхній сон та психічне становище. Спостереження за сном дітей у період війни стає важливим завданням, оскільки це дозволяє зрозуміти, як воєнні обставини впливають на фізіологічні та психологічні аспекти їхнього відпочинку.

Метою дослідження було розкрити вплив воєнних подій на режим сну та психічний стан дітей, а також розглянути можливі шляхи покращення якості їхнього сну в умовах конфлікту.

Матеріали та методи. Для реалізації поставленої мети ми використали різні методи дослідження, зокрема: аналітичний, описовий, опитувальний. Для вивчення стану режиму сну дітей було проведено опитування у форматі Google Forms. В даному он-лайн опитуванні брали участь 85 батьків школярів Харківської області у віці від 6 до 12 років, серед них 31,8 % – дівчата, 68,2 % -хлопчики. За віком діти розподілилися наступним чином: 29,4% – діти 6-7 років, 32,9% – 8-9 років та 37,6% – 10-12 років.

Результати та обговорення. За даними дослідження до початку повномасштабного вторгнення більшість дітей незалежно від віку (77,6 %) засинали спокійно та самостійно, проте після початку війни 24,7 % почали засинати тільки поруч з батьками, 15,3 % почали засинати з іграшкою, а 23,5 % скаржились на тривалий процес засинання дитини (більше 2-х годин). Зміни у засинанні були характерні для усіх вікових груп. Та лише 10,6 % опитуваних батьків пов'язують ці зміни з гучним звуком повітряної тривоги. Це свідчить про глибокі порушення фізичної адаптації та хронічне психічне напруження дітей. Відмічається зріст майже у п'ять разів дітей (з 3,5 % до 16,5 %), які почали часто прокидатись впродовж нічного сну, що є одним з симптомів ажитації дітей та проявом посттравматичного стресового розладу. Всі з опитуваних дітей застали бойові дії на Харківщині на початку вторгнення. Звертає на себе увагу суттєве збільшення дітей які сплять разом з батьками. Якщо до війни цей показник був 1,2 % у дітей 6-7 років, а в інших вікових групах таких випадків не було, то з війною почали спати в одному ліжку з батьками 23,5 % дітей віком 6-7 років, 11,8 % – віком 8-9 років та 8,7 % – віком 10-12 років. Сумісне перебування вночі знижувало рівень нічних прокидань на 78,5 %. Почуття фізичного контакту з батьками мало заспокійливий вплив та сприяло засинанню. Зміни у структурі сну у якості кошмарів мали 13 % дітей переважно 10-12 річного віку, що пов'язано з більшим освідомленням ситуації, тоді як батьки двох менших за віком груп частіше скаржилися на більш чуйний сон – 24,7 %.

Поведінкові зміни залучили однаково всі вікові групи: 47,1 % опитуваних стали тривожними, 17,6 % стали більш агресивними, а 7,1 % навпаки стали спокійними.

Це характерно для дітей з хронічними стресовими розладами і відображає превалювання процесів збудження над гальмування у ЦНС. Батьки 25,5 % дітей відмічали, що іграшок, які повинні бути за вимоги дитини для комфортного засинання, стало більше у порівнянні з довоєнним часом. 10,9 % дітей не можуть заснути без колискової або казки на ніч.

Висновки. За результатами дослідження, можна зробити висновок, що війна має серйозний вплив на психічне здоров'я дітей, включаючи безпосередньо їхній сон. Дослідження показало підвищений рівень стресу та тривожності у дітей, що проявилось у подовженні та ускладненні процесів засинання дітей; проявів посттравматичного стресового розладу (ПТСР), що супроводжується нічними кошмарами, страхами, та перешкоджало нормальному сну дитини; ускладнення забезпечення комфортного та безпечного оточення для сну дітей; великого рівня шуму, бомбардування, загрозою небезпеки, що призвело до перебоїв у сні та частіших прокидань вночі. Діти дуже чутливі до змін у своєму оточенні та емоційного стану, тому важливо надавати їм підтримку та створювати стабільне та безпечне середовище для засинання. Психологічна допомога та підтримка в даний час є важливими для полегшення впливу війни на сон дітей.